

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sža/14/2015
Identifikačné číslo spisu: 7015200150
Dátum vydania rozhodnutia: 30.03.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:7015200150.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a z členov JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa: G. G., narodený XX.XX.XXXX, štátna príslušnosť Sýria, bez platného cestovného dokladu, toho času umiestnený v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov, Bitúnková 14, 078 01 Sečovce, zastúpený: Centrum právnej pomoci, kancelária Košice, Moyzesova 41, Košice, proti odporcovi: Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Prešov, Oddelenie cudzineckej polície PZ Košice, Trieda SNP č. 35, 040 11 Košice, o preskúmanie rozhodnutia odporcu č. p.: PPZ-HCP-PO6-ZVC-2-017/2015 zo dňa 20.01.2015 o zaistení, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sp/6/2015-45 zo dňa 17. februára 2015 takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach č. k. 6Sp/6/2015-45 zo dňa 17. februára 2015 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Predmet konania

Krajský súd v Košiciach rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia potvrdil rozhodnutie č. p.: PPZ-HCP-PO6-ZVC-2-017/2015 zo dňa 20.01.2015, ktorým odporca rozhodol o zaistení navrhovateľa podľa § 88a ods. 1 písm. d/ zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý je žiadateľom o udelenie azylu na území SR a podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 14.04.2015 a podľa § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov ho umiestnil do Útvary policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce. Účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal. V dôvodoch rozsudku krajský súd uviedol, že dospel k záveru, že opravný prostriedok navrhovateľa nie je dôvodný a napadnuté rozhodnutie odporcu je potrebné potvrdiť ako vecne správne, náležité posúdené aj po právnej

stránke.

Krajský súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu vyplynulo, že navrhovateľ po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody dňa 14.07.2014 bol odovzdaný cudzineckej polícii v súvislosti s výkonom trestu vyhostenia, ktorý bol navrhovateľovi uložený rozsudkom Okresného súdu Trebišov sp. zn. 3T/57/2012 zo dňa 11.12.2012 pre zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, 2 Trestného zákona vo výmere 10 rokov (po výkone trestu odňatia slobody, uloženého vo výmere 4 rokov).

Navrhovateľ bol zaistený rozhodnutím odporcu zo dňa 23.07.2014 č. s. PPZ-HCP-P06-ZVC-36-011/2014 podľa § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov dňom 23.07.2014, najviac do 23.01.2015. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 23.07.2014.

Dňa 16.10.2014 bolo v ÚPZC Sečovce od navrhovateľa prijaté vyhlásenie o udelenie azylu.

Odporca dňa 05.11.2014 vydal rozhodnutie č. s. PPZ-HCP-PO6-ZVC-36-028/2014, ktorým posúdil, či účel zaistenia trvá v zmysle § 90 ods. 1 písm. d/ a rozhodol v merite veci tak, že účel zaistenia trvá.

Krajský súd o návrhu na preskúmanie tohto rozhodnutia rozhodol tak, že uznesením č.k. 9Sp/58/2014-24 zo dňa 09.12.2014 konanie zastavil a vec postúpil na prejednanie a rozhodnutie Riaditeľstvu hraničnej a cudzineckej polície Prešov. Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil uznesenie uznesením sp. zn. 10Sža/3/2015 zo dňa 20.01.2015, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 02.02.2015.

Napokon o zaistení navrhovateľa bolo rozhodnuté predmetným rozhodnutím odporcu zo dňa 20.01.2015 č. s. PPZ-HCP-PO6-ZVC-2-017/2015.

Krajský súd poukázal na to, že v predmetnej veci bol navrhovateľ zaistený z dôvodu uvedeného v § 88a ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, v zmysle ktorého je policajt oprávnený zaistiť štátneho príslušníka tretej krajiny za podmienok, ak sa jedná o žiadateľa o azyl

na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky

je to potrebné z dôvodu ohrozovania bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku.

Od navrhovateľa bolo dňa 16.10.2014, teda počas jeho zaistenia, prijaté vyhlásenie o udelenie azylu a preto sa jedná o žiadateľa o azyl, čím je podľa krajského súdu splnený jeden zo zákonných znakov tohto ustanovenia.

Odporca sa zaoberal aj alternatívou zaistenia a uloženia niektorej z povinností v zmysle § 89 ods. 1 písm. a/, b/ zákona o pobyte cudzincov s negatívnym zistením, s poukázaním na to, že sa nejedná o vec administratívneho vyhostenia v zmysle tohto ustanovenia.

Otázkou zákonnosti zaistenia z dôvodu ohrozovania bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku sa odporca opakovane zaoberal v súvislosti s trestnou činnosťou navrhovateľa a jej okolnosťami a charakterom, odsúdením navrhovateľa a uloženými trestami. Pri posudzovaní trestnej činnosti navrhovateľa odporca zohľadnil aj závažnú skutočnosť, že trestnej činnosti sa navrhovateľ dopustil v zmysle § 2 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov na zraniteľnej osobe, čím porušil záujem chránený zákonom - ochranu slobody a ľudskej dôstojnosti. Odporca sa zaoberal tiež článkom 8 ods. 1 a 2 Dohovoru (hoci v zmysle odvolacej námietky len stručne), keď konštatoval, že „zaistením účastníka konania ako žiadateľa o udelenie azylu z dôvodu ohrozovania verejného poriadku nebude neprimeraným spôsobom zasiahnuté do jeho základných práv a slobôd, garantovaných v zmysle článku 8 Dohovoru, nakoľko je tento zásah v súlade so zákonom a nevyhnutný v záujme ochrany verejnej bezpečnosti, predchádzania zločinnosti, ochrany práv a slobôd iných.

Krajský súd uviedol, že odporca v súvislosti s článkom 8 ods. 1 Dohovoru sa zaoberal rodinným životom navrhovateľa. Prihliadol na skutočnosť, že manželka účastníka konania sa nachádza vo Francúzsku a jeho dve deti u jeho matky v Sýrii, (hoci sú občania SR) a na území SR navrhovateľ nemá žiadne blízke osoby v zmysle § 116 O. s. p.. Sotva mohol odporca prihliadnuť na tvrdenie navrhovateľa, že jeho manželka od konca januára 2015 bude opäť na Slovensku v záujme zabezpečenia návratu ich detí zo Sýrie na územie Slovenska. Za tohto stavu podľa názoru krajského súdu nie je dôvodná aplikácia článku 8 ods. 1 Dohovoru.

K námietke navrhovateľa, že odporca ho síce formálne zaistil ako žiadateľa o azyl z dôvodu ochrany verejného poriadku v zmysle § 88a ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, z obsahu odôvodnenia rozhodnutia však vyplýva, že ho zaistil za účelom vyhostenia z územia SR, nakoľko konštatoval, že účel zaistenia navrhovateľa, t. j. výkon trestu vyhostenia naďalej trvá. Vzhľadom na prebiehajúci ozbrojený konflikt v Sýrii považoval zaistenie za neúčinné a neefektívne v rozpore s článkom 5 ods. 1 písm. f/

Dohovoru, krajský súd uviedol, že táto námietka nie je dôvodná.

Podľa krajského súdu navrhovateľ bol zaistený v zmysle výroku napadnutého rozhodnutia podľa § 88a ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov. Úlohou krajského súdu bolo preto posúdiť (preskúmať) zákonnosť rozhodnutia odporcu podľa tohto ustanovenia, teda z dôvodu, že je to potrebné z dôvodu ohrozovania bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku. Odporca v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že „pri prehodnocovaní skutočností, či trvá účel zaistenia, prihliadol na to, že účastník konania sa v minulosti dopustil úmyselnej trestnej činnosti, za ktorú bol právoplatne odsúdený“. Touto skutočnosťou odôvodnil odporca dôvod zaistenia - ochranu bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku. Túto odvolaciu námietku preto považoval krajský súd za nedôvodnú. Keďže odporca nezaistil navrhovateľa pre účely výkonu trestu vyhostenia, nebolo jeho povinnosťou sa zaoberať efektívnosťou a účelnosťou jeho vyhostenia do Sýrie, čo je predmetom rozhodovania o žiadosti navrhovateľa o udelenie azylu alebo o poskytnutie doplnkovej ochrany Migračným úradom.

K námietke navrhovateľa, že po tom, čo požiadal dňa 16.10.2014 o udelenie azylu na území SR a preto sa na neho prestal vzťahovať právny režim Návratovej smernice, bol odporca povinný bezodkladne prepustiť navrhovateľa zo zaistenia alebo vydať nové rozhodnutie v zmysle Smernice o prijímaní žiadateľov o azyl (teda v zmysle § 88a zákona o pobyte cudzincov), ktoré vydal až 20.01.2015, keď mu bolo zrejmé, že navrhovateľovi uplynie doba zaistenia v zmysle § 88 ods. 1 písm. b/ zákona o pobyte cudzincov. Navrhovateľ preto po dobu vyše troch mesiacov sa nachádzal v zaistení bez právneho titulu. Absentujúce rozhodnutie nemohlo byť nahradené ani rozhodnutím odporcu z 05.11.2014 uviedol, že aj túto námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

Krajský súd v tejto súvislosti poukázal na to, že jeho povinnosťou je preskúmanie samotného rozhodnutia, jeho výroku k času vydania napadnutého rozhodnutia. Namietané skutočnosti preto nie sú predmetom skúmania súdu v posudzovanej veci.

K námietke navrhovateľa, ktorá spočívala v tom, že odporca len formálne zaistil navrhovateľa podľa § 88a ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, teda za účelom ochrany verejného poriadku, avšak z odôvodnenia rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že skutočnými pohnútkami odporcu bolo ponechanie navrhovateľa v zaistení za účelom jeho vyhostenia a preto je rozhodnutie zmätočné, krajský súd uviedol, že sa jedná o obdobnú námietku ako v bode II., keď navrhovateľ vyvodil zo znenia odôvodnenia rozhodnutia iný dôvod zaistenia, než je uvedený vo výroku rozhodnutia. K námietke, že vo výroku nie je odcitované znenie § 88a ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, krajský súd uviedol, že nedostatok tejto citácie, pri uvedení účelu zaistenia podľa § 88a ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, nespôsobuje nezákonnosť takéhoto výroku, o to viac, že v odôvodnení rozhodnutia odporca cituje zákonné znenie tohto ustanovenia a v odôvodnení sa zaoberá skutočnosťami, preukazujúcimi jednotlivé zákonné znaky tohto ustanovenia.

K námietke neúčelnosti a neefektívnosti zaistenia navrhovateľa pre účely jeho vyhostenia, a to ani po skončení azylového konania, krajský súd uviedol, že predmetom konania bolo zaistenie navrhovateľa podľa § 88a ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov.

Na základe uvedených skutočností považoval krajský súd odvolacie námietky navrhovateľa za nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia a v podrobnostiach a argumentácii dôvodov zaistenia krajský súd poukazuje na písomné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožňuje.

S poukazom na uvedené, krajský súd námietkam nevyhovел a napadnuté rozhodnutie odporcu ako zákonné potvrdil.

II.

Odvolacie námietky navrhovateľa

Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ včas odvolanie, v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie a nesprávne skutkové zistenia na základe vykonaného dokazovania.

Navrhovateľ zopakoval dôvody, ktoré uplatnil v opravnom prostriedku, a to že odporca síce napadnutým rozhodnutím formálne zaistil navrhovateľa ako žiadateľa o azyl z dôvodu ochrany verejného poriadku v zmysle § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov (vychádzajúc z výroku rozhodnutia), z obsahu odôvodnenia tohto rozhodnutia avšak vyplýva, že ho zaistil za účelom jeho

vyhostenia z územia Slovenskej republiky, nakoľko skonštatoval, že účel zaistenia navrhovateľa, t. j. výkon trestu vyhostenia, naďalej trvá (dôvod zaistenia navrhovateľa doposiaľ nepominul, nakoľko účastník konania bol právoplatne odsúdený rozhodnutím súdu, pričom mu bol uložený trest vyhostenia z územia SR).

Navyše vo výroku napadnutého rozhodnutia odporcu chýba doslovné znenie účelu zaistenia navrhovateľa v zmysle § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov. Napadnuté rozhodnutie odporcu považuje preto navrhovateľ za zmätočné.

Podľa navrhovateľa odporcovi musí byť z jeho činnosti známa skutočnosť o prebiehajúcom ozbrojenom konflikte v krajine pôvodu navrhovateľa, v Sýrii, na čo poukazoval vo svojej výpovedi aj samotný navrhovateľ, a preto považuje navrhovateľ tvrdenie odporcu, že účel zaistenia navrhovateľa, t. j. výkon trestu vyhostenia, naďalej trvá, za nedôvodné.

Zaistenie navrhovateľa je neúčelné a neefektívne, v rozpore s čl. 5 ods. 1 písm. f) Dohovoru o základných ľudských právach a rozhodnutie odporcu je zmätočné a nezrozumiteľné.

Navrhovateľ poukázal na to, že už v konaní pred krajským súdom namietal, že postup odporcu vo veci navrhovateľa je v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26.06.2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie) ako aj s rozhodovacou činnosťou Súdneho dvora EÚ a Najvyššieho súdu SR.

Navrhovateľ počas zaistenia za účelom výkonu trestu vyhostenia (t. j. v právnom režime návratovej smernice) požiadal dňa 16.10.2014 v zariadení pre cudzincov o udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

Podľa navrhovateľa odporca nerešpektoval právny názor vyslovený v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ zo dňa 30.05.2013 vo veci Mehmet Arslan proti Polícii ČR C-534/1 I a taktiež na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. 1Sža/31/2014 zo dňa 02.09.2014.

Podľa navrhovateľa tak ako to vyplýva z rozhodnutia Súdneho dvora EÚ zo dňa 30.05.2013 vo veci Mehmet Arslan proti Polícii ČR C-534/1 a Najvyššieho súdu SR 1Sža/31/2014 zo dňa 02.09.2014, sa na navrhovateľa dňa 16.10.2014 prestal vzťahovať právny režim návratovej smernice a odporca bol povinný bezodkladne prepustiť navrhovateľa zo zaistenia alebo vydať nové rozhodnutie v zmysle smernice o prijímaní žiadateľov o azyl (a teda v zmysle § 88a zákona o pobyte cudzincov), ak sa teda rozhodol ponechať navrhovateľa v zaistení.

Odporca tak ale nespravil a až dňa 20.01.2015 vydal napadnuté rozhodnutie v právnom režime vzťahujúcom sa na zaistenie žiadateľov o azyl, pričom tak spravil až vtedy, keď mu už bolo zrejmé, že navrhovateľovi uplynie doba zaistenia na základe pôvodného rozhodnutia o zaistení zo dňa 23.07.2014, Č. p.: PPZ-HCP-PO6-ZVC-36-011/2014 v zmysle § 88 ods. 1 písm. b) zákona o pobyte cudzincov. Odo dňa 16.10.2014 nebolo prípustné zaistenie navrhovateľa v zmysle návratovej smernice.

Nesprávny a nezákonný postup odporcu zapríčinil, že sa navrhovateľ po dobu vyše 3 mesiacov nachádzal v zaistení bez právneho titulu, t. j. bez vydania rozhodnutia.

Vzhľadom na skutkové okolnosti predmetnej veci nemohlo byť ani absentujúce rozhodnutie odporcu vydané v zmysle § 88a zákona o pobyte cudzincov nahradené jeho rozhodnutím zo dňa 05.11.2014, nakoľko týmto iba odporca reagoval na skoršiu žiadosť navrhovateľa o prepustenie zo zaistenia a toto rozhodnutie bolo vydané v právnom režime návratovej smernice a v zmysle § 90 ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, čo vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti už nebolo právne prípustné.

Na základe uvedeného navrhovateľ v konaní pred krajským súdom namietal, že v jeho veci došlo minimálne k porušeniu jeho procesných práv, a preto žiadal jeho bezodkladné prepustenie. Krajský súd k uvedeným námietkam navrhovateľa v podanom opravnom prostriedku skonštatoval, že jeho povinnosťou v konaní bolo preskúmanie samotného rozhodnutia, jeho výroku k času vydania napadnutého rozhodnutia, a preto namietané skutočnosti nemohli byť predmetom skúmania súdu v posudzovanej veci. S týmto názorom súdu navrhovateľ vyjadril nesúhlas a má za to, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil. Krajský súd sa podľa navrhovateľa nezaoberal a nijakým spôsobom nevysporiadal s čl. 9 smernice EP a Rady 2013/33/EÚ z 26.06.2013, na ktorý navrhovateľ poukazoval v podanom opravnom prostriedku (Správne konanie týkajúce sa dôvodov zaistenia stanovených v článku 5 ods. 3 sa vykoná s náležitou starostlivosťou. Oneskorenie v správnom konaní, ktoré nie je zavinené žiadateľom, nie je dôvodom na to, aby bol žiadateľ naďalej zaistený), a ani s právnym názorom Najvyššieho súdu SR vyjadreným v jeho rozsudku sp. zn. 1Sža/31/2014 z 02.09.2014, ktorý kladie dôraz na eurokonformný výklad zákona o pobyte cudzincov.

Podľa navrhovateľa krajský súd vec nesprávne právne posúdil. V právnej veci navrhovateľa, došlo k hrubému porušeniu čl. 9 smernice EP a Rady 2013/33/F.U z 26.06.2013, na čo mal krajský súd reagovať a rozhodnutie odporcu zrušiť a nariadiť bezodkladné prepustenie navrhovateľa.

Navrhovateľ poukázal na to, že v krajine jeho pôvodu pretrváva vážny ozbrojený konflikt, na ktorý poukazoval aj samotný navrhovateľ vo svojej výpovedi. Tieto skutočnosti sú natoľko všeobecne známe, že museli byť známe aj odporcovi. Taktiež vo svojich predošlých žiadostiach o prepustenie zo zaistenia navrhovateľ odporcovi predložil vyjadrenie Prezídia PZ, Úradu hraničnej a cudzineckej polície sp, zn. PPZ-HCP-OCP1-2014/010378-004 zo dňa 30.09.2014, v ktorom bolo uvedené, že v súčasnosti neboli realizované žiadne návraty štátnych príslušníkov Sýrie do ich domovskej krajiny a štatistiku Migračného úradu, ktorá poukazuje priznávanie medzinárodnej ochrany žiadateľom zo Sýrie. Tvrdenie odporcu o účelovosti žiadosti o azyl navrhovateľa je preto nanajvýš neopodstatnené.

Zaistenie navrhovateľa pre účely jeho vyhostenia je neúčelné a neefektívne. Na uvedenom nemení nič ani tá skutočnosť, že vyhostenie navrhovateľa malo byť realizované na podklade právoplatného a vykonateľného rozsudku súdu.

Odporca v napadnutom rozhodnutí skonštatoval, že účel zaistenia navrhovateľa trvá, nakoľko navrhovateľ bol právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu odsúdený na trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky, pričom súdy konajúce v jeho trestnej veci sa písomne vyjadrili, že trvajú na výkone tohto trestu, resp. nie sú oprávnené do jeho výkonu nijako zasahovať. Článok 3 Dohovoru bol štrasburskými orgánmi ochrany práva interpretovaný tak, že zabezpečuje ochranu ľudských práv vo väčšom rozsahu ako národné právo. V porovnaní s ostatnými právami a slobodami, ktoré zakotvuje Dohovor, sa čl. 3 vyznačuje absolútnosťou a kolektívnou garanciou. Z absolútnosti tohto ľudského práva vyplýva, že sa vzťahuje na všetkých ľudí a nie je ničím limitované. To znamená, že s výkonom tohto práva nemožno spájať žiadne výnimky, napríklad z dôvodu zachovania verejného poriadku alebo bezpečnosti štátu. Preto ani tvrdením o prevahe všeobecného záujmu nad striktným dodržiavaním všeobecne záväzných právnych predpisov, v danom prípade dokonca medzinárodných dohovorov o ochrane ľudských práv, nemožno ospravedlňovať porušovanie práv absolútnej povahy. V intenciách čl. 7 ods. 5 Ústavy SR má Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý vo svojom čl. 3 zakazuje mučenie, kruté, neľudské a ponižujúce zaobchádzanie, prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. V prípade navrhovateľa nie je v súlade s čl. 3 Dohovoru prípustné jeho vyhostenie do Sýrie vzhľadom na pretrvávajúcu zlú bezpečnostnú situáciu. Na uvedenom nie nemení ani skutočnosť, že vyhostenie bolo nariadené v trestnom konaní vedenom proti navrhovateľovi, keďže v zmysle vyššie uvedeného sa zákaz mučenia vyznačuje svojou absolútnosťou. Prvostupňový súd sa v plnom rozsahu stotožnil s rozhodnutím odporcu, a preto máme za to, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil.

Navrhovateľ v konaní pred odporcom zdôraznil, že v súčasnosti s manželkou (slovenskou štátnou občianskou) považujú za nevyhnutné zabezpečiť návrat ich spoločných detí zo Sýrie do bezpečia na územie Slovenska. Navrhovateľ odporcovi vysvetlil, že pri zabezpečovaní ich návratu na Slovensko je nevyhnutná jeho osobná súčinnosť a komunikácia so slovenskými ako aj zahraničnými orgánmi, čo nie je vzhľadom na pozbavenie jeho osobnej slobody možné. Z rozhodnutia odporcu avšak nie je zrejmé prečo považuje tvrdenia navrhovateľa za nerozhodné, nesprávne alebo inými riadne vykonanými dôkazmi vyvrátené a pod. Odporca nanajvýš stroho skonštatoval súlad napadnutého rozhodnutia s čl. 8 Dohovoru, pričom uviedol, že keďže sa manželka navrhovateľa nachádzala v danom čase na území Francúzska (hoci navrhovateľ spomenul, že od konca januára 2015 bude opäť na Slovensku, čo sa aj stalo a jeho manželka v súčasnosti skutočne je na území SR), jeho vyhostením nedôjde k porušeniu Dohovoru. Ďalšími tvrdeniami navrhovateľa sa nezaoberal. Má za to, že vyhostením navrhovateľa z územia SR by došlo zároveň k porušeniu čl. 8 Dohovoru, t. j. práva na zachovanie rodinného života. Prvostupňový súd avšak považoval tieto námietky navrhovateľa za nedôvodné, s čím navrhovateľ zásadne nesúhlasí.

Krajský súd na základe vykonaného dokazovania dospel podľa navrhovateľa k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

Na základe uvedených skutočností navrhovateľ navrhol, aby Najvyšší súd SR vydal rozsudok, ktorým zmení rozsudok krajského súdu tak, že rozhodnutie odporcu zruší a vec vráti na ďalšie konanie. Súčasne navrhol, aby najvyšší súd nariadil jeho bezodkladné prepustenie zo zaistenia.

III.

Vyjadrenie odporcu k odvolaniu navrhovateľa

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že napadnutý rozsudok navrhol potvrdiť ako vecne správny. Odporca poukázal na to, že navrhovateľ odvolanie odôvodňuje skutočnosťou, že krajský súd nedostatočne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril tak, že s jeho námietkami nesúhlasí a nakoľko v odvolaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by doposiaľ správne orgánu z jeho rozhodovacej činnosti v správnom konaní ako aj z jeho predchádzajúceho odvolania neboli známe, trvá v celom rozsahu na svojich vyjadreniach uvedených v odôvodnení rozhodnutia o zaistení zo dňa 20.01.2015, ako aj vo svojom stanovisku zo dňa 04.02.2015.

Odporca vyjadril nesúhlas s bezodkladným prepustením navrhovateľa zo zaistenia, pokiaľ Migračný úrad právoplatne nerozhodne vo veci jeho žiadosti o udelenie azylu na území SR. Podmienky na zaistenie účastníka konania boli a naďalej sú splnené súčasne a odporca zaistenie považuje za zákonné, efektívne a účelné.

IV.

Argumentácia rozhodnutia správneho orgánu

Odporca rozhodnutím zo dňa 20.01.2015 podľa § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov zaistil navrhovateľa a podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov stanovil dĺžku doby zaistenia na čas nevyhnutne potrebný, najviac do 14.04.2015. Podľa § 88 ods. 5 zákona o pobyte cudzincov ho umiestnil do Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že dňa 15.01.2015 bola správne orgánu doručená odpoveď Migračného úradu na dožiadanie zo dňa 28.12.2014 týkajúceho sa stavu konania vo veci udelenia azylu účastníkovi konania, kde Migračný úrad oznámil, že v danej veci nebolo doposiaľ rozhodnuté a dňa 14.01.2014 bola lehota v uvedenom azylovom konaní predĺžená o 90 dní, t. j. do 14.04.2015, kde v uvedenej lehote bude rozhodnuté. Dňa 16.01.2015 správny orgán požiadal o zaslanie relevantných informácií o stave konania vo veci zaistenia účastníka konania Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce, ktoré dňa 19.01.2015 vo svojej odpovedi zaslalo časovú chronológiu jednotlivých úkonov vykonaných s účastníkom konania, ktoré sú už správne orgánu známe a sú uvedené aj v odôvodnení tohto rozhodnutia.

Na základe uvedených skutočností bolo v zmysle § 18 ods. 1, 2 Správneho poriadku začaté správne konanie vo veci zaistenia žiadateľa o udelenie azylu podľa § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, o čom bol upovedomený v zmysle § 18 ods. 3 Správneho poriadku.

S účastníkom konania bola spísaná zápisnica o vyjadrení v zmysle § 22 ods. 1 Správneho poriadku. V uvedenej zápisnici účastník konania uviedol, že v jeho žiadosti o azyl ešte nebolo migračným úradom rozhodnuté. Uviedol, že by chcel, aby bol presunutý do Záchytného tábora v Humennom, odkiaľ by mal možnosť riešiť situáciu svojich detí v Sýrii a viac im pomôcť. Uviedol, že bez jeho súhlasu ako otca, deti nemôžu opustiť krajinu, nestačí na to súhlas ženy podľa sýrskeho zákona. Otázku presunu jeho detí zo Sýrie rieši jeho právny zástupca, ktorý kontaktoval slovenské zastúpenie v Libanone, ako aj centrum pre ochranu detí v Bratislave, kde mu bolo povedané, že príchod detí na Slovensko bude možný potom, keď bude mať nejaký druh pobytu. Účastník konania uviedol v zápisnici taktiež, že matka jeho detí by mala byť niekde vo Francúzsku, je s ňou v kontakte a v mesiaci januári 23.01. alebo 27.01. by mala prísť na Slovensko. Následne by deti prešli do susedného Libanonu a prileteli na Slovensko. O azyl požiadal po troch mesiacoch od zaistenia, lebo si myslel, že nemôže byť vyhostený z územia Slovenskej republiky, nakoľko má dve deti, ktoré majú slovenské štátne občianstvo, ako aj manželku Slovenku. Je si vedomý toho, že stále je platný jeho trest vyhostenia. V čase, keď bol súdom odsúdený, ešte nebol konflikt v Sýrii.

V závere zápisnice uviedol, že je si vedomý, že spáchal trestný čin, za ktorý bol odsúdený a svoj trest si odsedel. Rešpektuje, že ho súd chce vyhostiť, ale nie je možné ho vyhostiť, nakoľko v Sýrii je občianska

vojna a on by rád svoje deti, ktoré sú v Sýrii, dostal do bezpečia. Preto žiada, aby sa mohol dostať do Záchytného tábora v Humennom, kde by mohol riešiť otázku svojich detí a dostať ich na Slovensko. Nezvláda to psychicky, nakoľko má obavu o bezpečnosť svojich detí. Uviedol taktiež, že nesúhlasí s ďalším predĺžovaním svojho zaistenia.

Na území Slovenskej republiky nemá žiadnu rodinu ani blízkych príbuzných. Na podklade týchto skutočností správny orgán považoval dokazovanie v zmysle § 34 Správneho poriadku vo veci zaistenia účastníka konania za ukončené. Správny orgán pred vydaním rozhodnutia hodnotil dôkazy podľa správnej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti v súlade s ustanovením § 34 ods. 5 Správneho poriadku.

Dôvod zaistenia doposiaľ nepominul, nakoľko účastník konania bol právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Trebišov č. 3T/57/2012 zo dňa 11.12.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 31.01.2013 zo zločinu obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyroch) rokov a podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol zaradený pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň mu bol podľa § 65 ods. 1, 3 Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona, § 36 písm. j/ Trestného zákona uložený trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky v trvaní 10 (desať) rokov. Tieto skutočnosti boli opakovane potvrdené odpoveďou Okresného súdu Trebišov zo dňa 05.11.2014, ako aj Krajského súdu v Košiciach zo dňa 29.12.2014, ako už bolo v odôvodnení rozhodnutia vyššie uvedené.

Účastník konania zároveň nepredložil žiadny platný cestovný doklad alebo iný doklad oprávňujúci ho na vstup a pobyt na území Slovenskej republiky. Podmienky na zaistenie účastníka konania boli a naďalej sú splnené súčasne a správny orgán ich považuje za zákonné, efektívne a účelné, aj napriek podanému vyhláseniu účastníka konania o udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

Správny orgán v dôvodoch rozhodnutia uviedol, že sa pri rozhodovaní o zaistení riadil aj Dohovorom o právnom postavení utečencov z roku 1951 v znení protokolu o postavení utečencov z roku 1967, ako aj Smernicou Rady 2003/9/ES, ktorou sa ustanovujú minimálne normy pre prijímanie žiadateľov o azyl (ďalej len smernica). V samotnom Dohovore v čl. 5 ods. 1 písm. f) je uvedené, že je prípustné: zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.

Podľa čl. 7 ods. 3 smernice ak sa ukáže, že je to potrebné, napríklad z právnych dôvodov alebo z dôvodov verejného poriadku, členské štáty môžu držať žiadateľa na určitom mieste v súlade s ich vnútroštátnym právom. Takýmto právnym dôvodom je podľa názoru správneho orgánu aj konanie o žiadosti o udelenie azylu, najmä ak existuje riziko, že účastník konania svojím voľným pobytom na území Slovenskej republiky resp. na území schengenského priestoru bude ohrozovať verejný poriadok, nakoľko už bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin - zločin obchodovania s ľuďmi v zmysle § 179 ods. 1, 2 Trestného zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. j) zákona o pobyte cudzincov sa na účely tohto zákona rozumie ohrozením verejného poriadku porušenie alebo ohrozenie záujmu chráneného zákonom týkajúceho sa základných ľudských práv a slobôd, ochrany maloletých a iných zraniteľných osôb alebo opakované porušovanie záujmu chráneného zákonom týkajúceho sa riadneho výkonu verejnej správy, životného prostredia, verejného poriadku alebo občianskeho spolunažívania.

Účastník konania na základe rozsudku Okresného súdu Trebišov číslo 3T/57/2012 zo dňa 11.12.2012 je vinný, že v presne nezistenom čase v mesiaci september 2007 zlákal a previezol z miesta Trebišov do mesta Londýn v Anglicku poškodenú Z. E.. nar. XX.XX.XXXX pod zámienkou, že sa bude starať o jeho dieťa a pomáhať v domácnosti za finančnú odmenu, s čím poškodená súhlasila, pričom od presne nezistenej doby do mesiaca decembra 2007 na presne nezistenom mieste v meste Londýn v Anglicku nútil poškodenú pod hrozbou násillia a bitkou vykonávať prostitúciu, za ktorú poberal finančné prostriedky, teda s použitím podvodného konania zlákal a prepravil osobu mladšiu ako 18 rokov na účely jej prostitúcie, čím spáchal zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, 2 Trestného zákona.

V prípade účastníka konania došlo jeho protiprávnym konaním k porušeniu záujmu chráneného zákonom týkajúceho sa základných ľudských práv a slobôd - konkrétne slobody a ľudskej dôstojnosti na zraniteľnej osobe, ktorou sa v zmysle § 2 ods. 7 zákona o pobyte cudzincov rozumie najmä maloletá osoba, osoba so zdravotným postihnutím, obeť obchodovania s ľuďmi, osoba staršia ako 65 rokov,

tehotná žena, slobodný rodič s maloletým dieťaťom a osoba, ktorá bola vystavená mučeniu, znásilneniu a iným závažným formám psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia.

Správny orgán sa pri rozhodovaní o zaistení riadil aj Smernicou Rady 2013/33/EÚ, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie). S poukázaním na článok 7 a 8 predmetnej smernice má správny orgán za to, že zaistenie účastníka konania je v súlade s európskou ako aj národnou legislatívou, ktorá v zákone o pobyte cudzincov v §88a ods. 1 písm. d) priamo korešponduje s podmienkami zaistenia žiadateľa o azyl s článkom 8 ods. 3 písm. e) predmetnej smernice, kde „žadateľa možno zaistiť iba ak si to vyžaduje ochrana národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku“.

Podľa čl. 18 Charty základných práv Európskej únie právo na azyl sa zaručuje dodržiavaním pravidiel ženevského dohovoru z 28. júla 1951 a Protokolu z 31. januára 1967 týkajúcich sa postavenia utečencov a v súlade so Zmluvou o Európskej únii a so Zmluvou o fungovaní Európskej únie. Správny orgán má za to, že samotným zaistením účastníka konania mu nebolo odopreté právo na riadne a spravodlivé konanie spojené s jeho žiadosťou o udelenie azylu.

Správny orgán sa zaoberal aj článkom 14 Všeobecnej deklarácie o ľudských právach, v ktorom je uvedené, že právo žiadať o azyl sa stalo uznaným základným ľudským právom. Aj v tomto prípade je nutné konštatovať, že účastníkovi konania umiestnením do ÚPZC Sečovce toto právo ostane zachované. Správny orgán sa pritom riadil aj výrokom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 8SŽa/52/2008, ktorým potvrdil rozsudok Krajského súdu v Trnave č. 32Sp/87/2008-57 ako vecne správny ohľadom rozhodnutia o zaistení. Najvyšší súd konštatuje, že žiadosť o udelenie azylu nezakladá dôvod pre zrušenie rozhodnutia o zaistení. Správny orgán preskúmal okolnosti veci a zistil, že sú splnené podmienky uvedené v § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov a podanie žiadosti o udelenie azylu nie je dôvodom na prepustenie zaisteného štátneho príslušníka tretej krajiny. Konanie podľa zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a s poukázaním na vyššie uvedený výrok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie je dotknuté.

Účelom zaistenia účastníka konania je mať osobu vo fyzickej dispozícii. Pritom správny orgán vychádzal z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II.ÚS 264/09-81 zo dňa 19.10.2010 kde je uvedené, že „Zákon umožňuje štátu, aby vo vhodných prípadoch mal vo fyzickej dispozícii osobu, u ktorej prebieha vyhostovacie konanie, aby mohlo byť vyhostenie realizované. Z tohto pohľadu je potrebné vnímať aj nevyhnutnosť zaistenia. Administratívne zaistenie nemusí byť nevyhnutné tým spôsobom, ako je to pri väzbe v trestnom konaní, kde musia byť naplnené väzobné dôvody. V zásade tu neplatí úplne tradičný koncept nevyhnutnosti v zmysle hľadania menej závažného zásahu do základných slobôd“.

Správny orgán prehodnocoval aj skutočnosť či trvá účel zaistenia. Z uvedených skutočností vyplýva, že sa účastník konania v minulosti dopustil úmyselnej trestnej činnosti, za ktorú bol uznaný vinným a bol za ňu aj právoplatne odsúdený.

V rámci správneho konania o zaistení účastníka konania bolo správnym orgánom zistené, že účastník konania počas svojho väzobného stíhania v trestnej veci zločinu obchodovania s ľudmi v UVVaUVTOS Košice dňa 13.02.2012 požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Migračný úrad Slovenskej republiky žiadosť účastníka konania rozhodnutím zo dňa 25.07.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.09.2012, zamietol ako nepripustnú podľa § 11 ods. 1 písm. c) zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa § 11 ods. 3 zákona o azyle bolo v prípade účastníka konania príslušným na konanie Spojené kráľovstvo Veľkej Británie a Severného Írska.

Po zhodnotení dôkaznej situácie mal správny orgán za to, že účastník konania požiadal o azyl účelovo, aby tým pozdržal realizovanie výkonu trestu vyhostenia z územia Slovenskej republiky,

Na základe vedených skutočností správny orgán usúdil, že existuje dôvodné podozrenie, že podal žiadosť o udelenie azylu s cieľom oddialiť alebo zmať výkon trestu vyhostenia jeho osoby z územia Slovenskej republiky. Pri posudzovaní okolností vyplývajúcich zo žiadosti o azyl účastníka konania, správny orgán vychádzal aj z rozhodnutia Súdneho dvora EU zo dňa 30.05.2013 vec Mehmet Arslan proti Polícii ČR C-534/11, z ktorého vyplýva, že pokiaľ cudzinec zaistený podľa zákona o pobyte cudzincov požiada o udelenie medzinárodnej ochrany, pokiaľ je táto žiadosť podaná účelovo („iba s cieľom pozdržať alebo zmať výkon rozhodnutia“) a pokračovanie zaistenia je naďalej objektívne nutné, je možné takéhoto cudzinca ponechať v zaistení. Zároveň súdny dvor v predmetnej veci zdôraznil, že

členské štáty musia mať možnosť zabrániť tomu, aby zaistený cudzinec podaním žiadosti o azyl automaticky dosiahol prepustenie zo zaistenia, inak by bol narušený zmysel návratovej smernice, ktorým je účinné navrátenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na území.

Správny orgán sa zaoberal aj alternatívou zaistenia a uloženia niektorej z povinností v zmysle § 89 ods. 1 písm. a) a b) zákona o pobyte cudzincov, avšak táto možnosť prichádza do úvahy iba v konaní o administratívnom vyhostení a nie v konaní o výkone trestu vyhostenia.

Podľa § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov policajt je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak je to potrebné z dôvodu ohrozovania bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku.

Po preskúmaní všetkých skutočností a dôkazov správny orgán konštatuje, že je preukázané, že existuje riziko ohrozovania verejného poriadku účastníkom konania.

Dobu zaistenia stanovil správny orgán po dôkladnom vyhodnotení osoby účastníka konania ako aj aplikačnej praxe Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, kedy je táto doba potrebná na právoplatné rozhodnutie v žiadosti o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. Počas tejto doby bude Migračný úrad Ministerstva vnútra skúmať jednotlivé dôvody, ktorými účastník konania odôvodňuje svoju žiadosť o udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

Správny orgán preskúmal okolnosti veci a zistil, že sú splnené podmienky § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov. Z tohto dôvodu bolo potrebné rozhodnúť tak ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozhodnutia.

Účastníkovi konania bola daná možnosť pred vydaním rozhodnutia o zaistení vyjadriť sa k postupu policajného útvaru pred realizáciou zaistenia, k podkladom pre vydanie rozhodnutia o zaistení i k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku spisanim zápisnice v zmysle § 22 ods. 1 Správneho poriadku dňa 20.01.2015 v ÚPZC Sečovce.

Správny orgán pri vydaní rozhodnutia o zaistení rešpektoval Dohovor o ochrane ľudských, práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“), Ústavu Slovenskej republiky, ako aj platné zákony a nezistil skutočností, ktoré by preukazovali, že dôsledky zaistenia by boli neprimerané, najmä s ohľadom na súkromný a rodinný život účastníka konania. Ako uviedol účastník konania v zápisnici o vyjadrení jeho manželka sa nachádza vo Francúzsku a jeho dve deti sú u jeho matky v Sýrii. Na území Slovenskej republiky nemá žiadne blízke osoby v zmysle § 116 zákona číslo 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník).

Správny orgán pri vydaní tohto rozhodnutia tiež postupoval v súlade s článkom 8 ods. 1 Dohovoru, v zmysle ktorého má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie, ako aj v súlade s článkom 8 ods. 2 Dohovoru, v zmysle ktorého štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať, okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia a morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Po zohľadnení všetkých skutočností správny orgán dospel k záveru, že zaistením účastníka konania ako žiadateľa o udelenie azylu z dôvodu ohrozovania verejného poriadku nebude neprimeraným spôsobom zasiahnuté do jeho základných práv a slobôd garantovaných v zmysle článku 8 Dohovoru, nakoľko je tento zásah v súlade so zákonom a nevyhnutný v záujme ochrany verejnej bezpečnosti, predchádzania zločinnosti, ochrany práv a slobôd iných.

V.

Právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z.) dospel k záveru, že rozhodnutie krajského súdu je potrebné potvrdiť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. marca 2015 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V predmetnej veci bolo potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa podľa § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako

súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či odvolacie námietky odporcu sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku krajského súdu.

Podľa § 244 ods. 1 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 250l ods. 1 O. s. p. sa v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku „Rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov“. Pokiaľ v tretej hlave piatej časti Občianskeho súdneho poriadku nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku s výnimkou § 250a (§ 250l ods. 2 O. s. p.).

Podľa § 88a ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov policajť je oprávnený zaistiť žiadateľa o udelenie azylu, ak na dosiahnutie účelu zaistenia nie je možné využiť iné menej závažné prostriedky, ak je to potrebné z dôvodu ohrozovania bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku.

Podľa § 88 ods. 4 zákona o pobyte cudzincov štátny príslušník tretej krajiny môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, najviac na šesť mesiacov. Policajný útvar je oprávnený počas tohto obdobia opakovane predĺžiť zaistenie štátneho príslušníka tretej krajiny, pričom celkový čas zaistenia nesmie presiahnuť šesť mesiacov. Ak možno predpokladať, že napriek vykonaným úkonom potrebným na výkon administratívneho vyhostenia štátneho príslušníka tretej krajiny sa tento výkon predĺži z dôvodu, že štátny príslušník tretej krajiny dostatočne nespupracuje, alebo z dôvodu, že mu zastupiteľský úrad nevydal náhradný cestovný doklad v lehote podľa prvej vety, môže policajný útvar rozhodnúť, a to aj opakovane, o predĺžení lehoty zaistenia, pričom celková doba predĺženia lehoty zaistenia nesmie presiahnuť 12 mesiacov. Lehotu zaistenia nemožno predĺžiť, ak ide o rodinu s deťmi alebo zraniteľnú osobu. Štátny príslušník tretej krajiny je zaistený dňom vydania rozhodnutia o zaistení.

Podľa ustanovenia § 88a ods. 2 zákona o pobyte cudzincov žiadateľ o udelenie azylu môže byť zaistený na čas nevyhnutne potrebný, pokiaľ trvajú dôvody podľa odseku 1. Celkový čas zaistenia žiadateľa o udelenie azylu podľa odseku 1 písm. d/ nesmie presiahnuť čas zaistenia podľa § 88 ods. 4.

Meritom posudzovaného sporu je posúdenie zákonnosti zaistenia navrhovateľa, ktorý sa domnieva, že odporca síce napadnutým rozhodnutím formálne zaistil navrhovateľa ako žiadateľa o azyl z dôvodu ochrany verejného poriadku v zmysle § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov (vychádzajúc z výroku rozhodnutia), z obsahu odôvodnenia rozhodnutia však vyplýva, že ho zaistil za účelom jeho vyhostenia z územia Slovenskej republiky.

Zároveň sa tunajší súd zaoberal námietkou navrhovateľa týkajúcou sa nepreskúmateľnosti a zmätočnosti rozhodnutia odporcu, keď navrhovateľ namietal, že vo výroku napadnutého rozhodnutia odporcu chýba doslovné znenie účelu zaistenia navrhovateľa v zmysle § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov.

Napokon sa najvyšší súd sa zaoberal námietkou navrhovateľa, že postup odporcu vo veci jeho zaistenia je v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26.06.2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie) ako aj s rozhodovacou činnosťou Súdneho dvora EÚ a Najvyššieho súdu SR s poukazom na to, že navrhovateľ počas zaistenia za účelom výkonu trestu vyhostenia (t. j. v právnom režime návratovej smernice) požiadal dňa 16.10.2014 v zariadení pre cudzincov o udelenie azylu na území Slovenskej republiky.

Inštitút zaistenia cudzinca je zákonným titulom pre obmedzenie osobnej slobody jednotlivca (Čl. 8 ods. 2 Charty základných práv a slobôd), ktorá je ako základné ľudské právo zaručená (čl. 8 ods. 1 charty).

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za dôležité zdôrazniť, že už ústavný súd SR ustálil, že inštitút zaistenia cudzinca je možné považovať za ústavne konformný prostriedok, ktorého cieľom je " [...] ochrana spoločnosti pred škodlivými javmi, teda pred narušením verejného poriadku, ohrozenia bezpečnosti štátu alebo sťažovaním výkonu rozhodnutia o administratívnom vyhostení. Bližšie kritériá pre zaistenie cudzincov interpretovala judikatúra najvyššieho súdu napr. v rozhodnutí sp. zn. 1Sža/5/2013 zo dňa 03.05.2013 a sp. zn. 1Sža/29/2014. Rozhodnutie o zaistení cudzinca, ako nástroj obmedzujúce ľudskú slobodu, musí obsahovať v odôvodnení konkrétne skutkové okolnosti, ktoré dokladajú nebezpečenstvo, že by cudzinec mohol mariť alebo sťažovať výkon rozhodnutia o administratívnom vyhostení. Jedná sa najmä o situácie, kedy "[...] cudzinec v minulosti hrubým

spôsobom porušil zákon o pobyte cudzincov, a ďalej na prípady, kedy je cudzinec evidovaný v evidencii nežiaducich osôb, alebo je nežiaducou osobou zaradenú do informačného systému zmluvných štátov " (porovnaj rozsudok Najvyššieho správneho súdu zo dňa 25.04.2006, č. J. 4 AZS 235/2005 - 60, všetky rozhodnutia Najvyššieho správneho súdu sú dostupná na: www.nssoud.cz).

Naopak, takáto situácia nie je daná, ak cudzinec pricestoval na území Slovenskej republiky prvýkrát. Účelnosť zaistenia cudzinca je k tomu potrebné posudzovať v kontexte možnosti uloženia správneho vyhostenia (rozsudok Najvyššieho správneho súdu zo dňa 15.04.2009, č. J. 1 As 12/2009 - 61).

Najvyšší správny súd na tomto mieste považuje za dôležité uviesť, že odôvodnenie rozhodnutia o zaistení je preskúmateľné. Námietať, že vo výroku napadnutého rozhodnutia odporcu chýba doslovné znenie účelu zaistenia navrhovateľa v zmysle § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov neobstojí, pretože odporca vo výroku citoval ustanovenie zákona o pobyte cudzincov, na základe ktorého rozhodol o zaistení navrhovateľa, a to v súlade s § 47 ods. 2 Správneho poriadku, podľa ktorého výrok rozhodnutia obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo. Z dôvodov rozhodnutia bolo zrejmé, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

Navrhovateľ ďalej namietal, že rozhodnutie odporcu je nezákonné pre rozpor výroku a odôvodnenia.

Navrhovateľ bol zaistený z dôvodu podľa ustanovenia § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, hoci v odôvodnení je odkaz aj na ustanovenie zákona o ktoré sa týka zaistenia za účelom vyhostenia cudzinca. Najvyšší súd k tomu uvádza, že rozhodnutie odporcu o zaistení navrhovateľa bolo vydané jednoznačne pre naplnenie skutkovej podstaty v § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov, pretože vychádzalo zo splnenia dvoch podmienok ustanovených v uvedenom ustanovení, a to: že išlo o žiadateľa o udelenie azylu a jeho zaistenie bolo potrebné z dôvodu ohrozovania bezpečnosti štátu alebo verejného poriadku.

Skutočnosť, že odporca skúmal účelnosť a efektívnosť zaistenia aj z pohľadu jeho vyhostiteľnosti a vychádzal zo skutočnosti, že navrhovateľ bol právoplatne odsúdený rozsudkom OS Trebišov sp. zn. 3T 57/2012 zo dňa 11.12.2012 za zločin obchodovania s ľuďmi podľa § 179 ods. 1, 2 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a zároveň mu bol podľa § 65 ods. 1, 3 Trestného zákona uložený trest vyhostenia z územia SR v trvaní 10 rokov) a z uvedeného konania navrhovateľa odporca vyvodil ohrozenie verejného poriadku a záujmu chráneného zákonom týkajúceho sa základných ľudských práv a slobôd- konkrétne slobody a ľudskej dôstojnosti na zraniteľnej osobe, nemohlo spôsobiť navrhovateľom tvrdený rozpor výroku s odôvodnením.

Odporca iba vyjadril svoje úvahy, ktoré viedli k zaisteniu navrhovateľa a poukázal na možné naplnenie ďalších skutkových podstat, ktoré ako prítiažujúce okolnosti svedčili pre zaistenie cudzincov.

K námietke navrhovateľa, že jeho zaistenie pre účely jeho vyhosteniu je neúčelné a neefektívne s poukazom na situáciu v krajine jeho pôvodu je potrebné tiež zdôrazniť, že rozsudku Okresného súdu Trebišov sp. zn. 3T 57/2012 zo dňa 11.12.2012, ktorým bol navrhovateľovi uložený trest vyhostenia nebol určený štát, kam má byť navrhovateľ vyhostený. Navyše efektívnosť zaistenia odporca odôvodňoval aj tým, že výkon trestu vyhostenia je možné zabezpečiť nie len do domovskej krajiny, ale aj do krajiny tranzitu alebo do ktorejkoľvek tretej krajiny, ktorá navrhovateľa prijme alebo do krajiny sa štátny príslušník tretej krajiny dobrovoľne rozhodne vrátiť.

Námietku navrhovateľa, že odporca ho formálne zaistil navrhovateľa ako žiadateľa o azyl z dôvodu ochrany verejného poriadku v zmysle § 88a ods. 1 písm. d) zákona o pobyte cudzincov a z obsahu odôvodnenia rozhodnutia však vyplýva, že ho zaistil za účelom jeho vyhostenia z územia Slovenskej republiky, nebolo možné vyhodnotiť ako dôvodnú.

V súlade s judikatúrou tunajšieho súdu je pri zaistení cudzinca nutné aspoň predbežne zvážiť, či je možné zrealizovať administratívne vyhostenie, resp. trest vyhostenia. Ak by nebolo možné cudzinca vyhostiť, nemalo by zmysel ani jeho zaistenie.

Odporca sa preto správne zaoberal aj možnosťou realizácie trestu vyhostenia. Nesporná a ani navrhovateľom nerozporovaná je skutočnosť, že navrhovateľovi bol slovenskými súdmi uložený trest vyhostenia.

Námietkou navrhovateľa, že postup odporcu vo veci jeho zaistenia je v rozpore so Smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2013/33/EÚ z 26.06.2013, ktorou sa stanovujú normy pre prijímanie

žiadateľov o medzinárodnú ochranu (prepracované znenie) najvyšší súd vyhodnotil za nedôvodnú. Z dôvodov rozhodnutia vyplýva, že odporca sa pri rozhodovaní o zaistení navrhovateľa riadil aj uvedenou smernicou. S poukazom na čl. 7 a 8 predmetnej smernice má najvyšší súd za to, že zaistenie navrhovateľa je v súlade s európskou ako aj národnou legislatívou, ktorá v ustanovení § 88a ods. 1 písm. d/ priamo korešponduje s podmienkami zaistenia žiadateľa o azyl s čl. 8 ods. 3 písm. e/ smernice, podľa ktorého „žiadateľa možno zaistiť iba ak si to vyžaduje ochrana národnej bezpečnosti alebo verejného poriadku.“

Napokon ani námietka navrhovateľa, že odporca nerešpektoval právny názor Súdneho dvora EÚ vyslovený v rozhodnutí zo dňa 30.05.2013 vo veci Mehmet Arslan proti Polícii ČR C-534/1 a právny názor vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu SR 1Sž/31/2014 zo dňa 02.09.2014, neobstojí.

Podľa navrhovateľa tým, že dňa 16.10.2014 požiadal o azyl, prestal sa na neho vzťahovať právny režim návratovej smernice a odporca bol povinný bezodkladne prepustiť navrhovateľa zo zaistenia alebo vydať nové rozhodnutie v zmysle smernice o prijímaní žiadateľov o azyl.

Odporca takto postupoval, o čom svedčí skutočnosť, že dňa 05.11.2014 č. p.: PPZ-HCO-PO6-ZVC-36-028/2014 správny orgán vydal rozhodnutie podľa § 90 ods. 1 písm. d/ zákona o pobyte cudzincov, ktorým rozhodol o žiadosti navrhovateľa o prepustenie zo zaistenia, že účel zaistenia navrhovateľa naďalej trvá.

Proti rozhodnutiu podal navrhovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Košiciach sp. zn. 9Sp/58/2014 zo dňa 09.12.2014 tak, že konanie zastavil a vec postúpil na prejednanie a rozhodnutie Riaditeľstvu hraničnej a cudzineckej polície Prešov.

Najvyšší súd SR rozhodnutím zo dňa 20.01.2015 sp. zn. 10Sž/3/2015 predmetné uznesenie potvrdil ako vecne správne.

Predmetné rozhodnutie, ktoré však nie je predmetom tohto súdneho prieskumu teda reagovalo na požiadavky stanovené v rozhodnutí Súdneho dvora EÚ zo dňa 30.05.2013 vo veci Mehmet Arslan proti Polícii ČR C-534/1 Odporca teda aplikoval závery rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 30.05.2013 (vec Mehmet Arslan proti Polícii ČR, C-534/11, dostupný na <http://curia.europa.eu>; ďalej len vec A), z ktorého vyplýva, že pokiaľ cudzinec zaistený podľa zákona o pobyte cudzincov požiada o udelenie medzinárodnej ochrany, pokiaľ je táto žiadosť podaná účelovo (slovami Súdneho dvora „iba s cieľom pozdržať alebo zmať výkon rozhodnutia o navrátení“) a pokračovanie zaistenia je naďalej objektívne nutné, je možné takéhoto cudzinca ponechať v zaistení. Obmedzenie osobnej slobody žiadateľov o azyl nevyklučuje ani medzinárodné azylové právo, hoci všeobecne stanovuje zásadu, podľa ktorej nie je možné na utečencov (žiadateľov o azyl) nahliadať ako na neoprávnené pobývajúcce osoby a je treba im priznať (okrem iného) právo na slobodu pohybu na území krajiny, v ktorej sa nachádzajú (pozri čl. 26, 31 a 32 Dohovoru o právnom postavení utečencov z roku 1951; ďalej len „Ženevská konvencia“).

Zároveň Súdny dvor v predmetnej veci zdôraznil, že členské štáty musia mať možnosť zabrániť tomu, aby zaistený cudzinec podaním žiadosti o azyl automaticky dosiahol prepustenie zo zaistenia, inak by bol narušený zmysel návratovej smernice, ktorým je účinné navrátenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sa neoprávnené zdržiavajú na území (bod 60 rozsudku vo veci A.).

Rozhodnutie o trvaní dôvodov zaistenia však nie je predmetom odvolacieho konania, pretože vec bola po rozhodnutí NS SR postúpená na prejednanie a rozhodnutie Riaditeľstvu hraničnej a cudzineckej polície Prešov. Najvyšší súd však v reakcii na námietku navrhovateľa, že navrhovateľ mal byť po podaní žiadosti o azyl prepustený zo zaistenia na ňu musel zareagovať a to spôsobom vyššie uvedeným bez možnosti zaujatia stanoviska k zákonnosti predmetného rozhodnutia, pretože rozhodnutie bude predmetom súdneho prieskumu podľa druhej hlavy piatej časti OSP, avšak len v prípade, že bude v zákonom stanovenej lehote napadnuté žalobou.

Neobstojí ani námietka navrhovateľa, že odporca nerešpektoval ani právny názor NS SR vyjadrený v rozhodnutí sp. zn. 1Sž/31/2014 zo dňa 02.09.2014, pretože v uvedenej veci išlo o zaistenie cudzinca podľa § 88a ods. 1 písm. c/ zákona o pobyte cudzincov a najvyšší súd odporcovi okrem iného vytkol, že navrhovateľa k dôvodom opustenia krajiny pôvodu a k dôvodom jeho žiadosti o azyl vôbec nevypočul, hoci o jeho úmysle mal vedomosť už pred vydaním predchádzajúceho rozhodnutia o jej zaistení. Nemal preto na základe čoho posúdiť, že jeho žiadosť o azyl (o ktorej bude rozhodovať Migračný úrad MV SR) bola podaná s cieľom oddialiť alebo zmať jeho administratívne vyhostenie, konanie ktoré bolo prerušené práve pre podanie žiadosti o azyl.

Právne závery uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu vychádzali z odlišnej situácie ako aj odlišnej právnej úpravy, na základe ktorej správny orgán rozhodoval o zaistení cudzinca preto námietka navrhovateľa, že odporca nerešpektoval uvedené právne závery najvyššieho súdu v prípade navrhovateľa bola nedôvodná.

Najvyšší súd SR na základe vyššie uvedených úvah konštatoval, že krajský súd dospel k správne mu záveru, keď napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil. Krajský súd sa podrobne zaoberal všetkými námietkami navrhovateľa a dospel k správne mu záveru, že rozhodnutie odporcu bolo vydané v súlade so zákonom, je riadne odôvodnené a odporca v ňom dostatočným spôsobom vyjadril svoje úvahy relevantné pre zaistenie navrhovateľa.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 250k ods. 1 OSP v spojení s ustanovením § 250l ods. 2 OSP. Navrhovateľovi, ktorý nemal v odvolacom konaní úspech, právo na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.